

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 402/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. M., D., zastúpeného advokátom JUDr. Ing. V. Č., B., ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2006 a jeho rozsudkom z 9. mája 2007 a postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 150/2007 a jeho rozsudkom z 2. mája 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2009 doručená sťažnosť Ing. J. M., D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ing. V. Č., B., ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv postupom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2006 a jeho rozsudkom z 9. mája 2007 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej

len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 150/2007 a jeho rozsudkom z 2. mája 2008.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou proti obchodnej spoločnosti M., a. s., Z., domáhal zaplataenia svojho majetkového podielu v sume 126 283 Sk s príslušenstvom. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 150/2007-113 z 2. mája 2008 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Keďže sťažovateľ nebol spokojný s výsledkom súdneho konania, podal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý z jej poverenia vybavila Krajská prokuratúra v Nitre prípisom č. k. 10/96-6 z 20. februára 2009 tak, že ho odložila. Z ďalšieho textu sťažnosti *„Ústavnú sťažnosť podávam v lehote, vzhľadom k tomu, že mnou podaný podnet Generálnemu prokurátorovi bol riešený listom č. VI/2 Pz 296/09-6, zo dňa 23. júna 2009, ktorý mi bol doručený dňa 17. 7. 2009“*, sa dá usudzovať, že sťažovateľ sa opakovaným podnetom adresovaným generálnej prokuratúre opätovne domáhal podania mimoriadneho dovolania, ale neúspešne. Vyslovenia porušenia svojich ústavných práv orgánmi prokuratúry sa sťažovateľ v petite sťažnosti nedomáha.

Sťažovateľ zastáva názor, že *„Konaním súdov boli porušené moje ústavné práva s poukazom na čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky“*, a navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„... Okresný súd v Komárne Pohraničná 6, v konaní č. 9 C/176/2006-90 a Krajský súd v Nitre Štúrová 9 v konaní č. 9 Co 150/2007-113 porušili Ing. J. M. jeho ústavné práva podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky.

2.) Priznáva Ing. J. M. bytom D. finančné zadosťučinenie vo výške 16 596,96.-Eur.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie neoznačených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2006 a jeho rozsudkom z 9. mája 2007 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 150/2007 a jeho rozsudkom z 2. mája 2008.

1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2006 a jeho rozsudkom z 9. mája 2007

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

V danom prípade mohol sťažovateľ podať proti napadnutému postupu a rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade, vzhľadom na princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 150/2007 a jeho rozsudkom z 2. mája 2008

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ

mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 28. apríla 2008 a vykonateľnosť 2. mája 2008. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ počíta začiatok plynutia lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od 17. júna 2009, keď mu bol doručený list generálnej prokuratúry, ktorým bol vybavený jeho ďalší (opakovaný) podnet.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (§ 243e až § 243j OSP) ani prípadný opakovaný podnet nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a preto na jeho podanie z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05 a iné).

Podľa konsolidovanej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Ustanovenie § 243e ods. 1 OSP totiž neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 209/03, I. ÚS 233/03).

Na základe uvedeného ústavný súd vychádzajúc zo skutočností, že sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 21. októbra 2009, pričom napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť už 28. apríla 2008, konštatoval, že sťažnosť sťažovateľa bola doručená zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ju pri predbežnom prerokovaní v časti smerujúcej proti napadnutému postupu a rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2009